

OE YC

Vi seglar ...

Nr 1 mars 2002

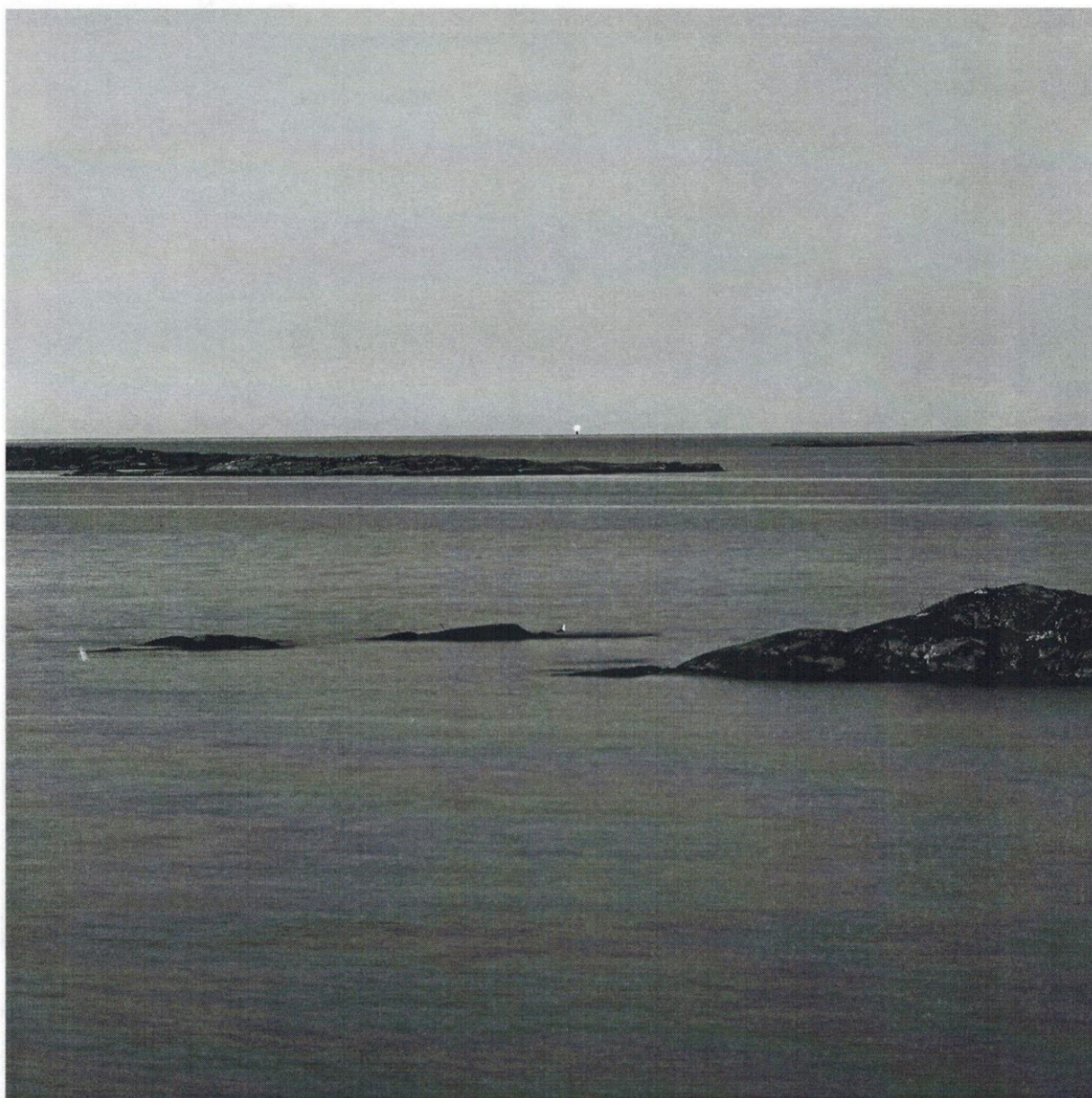
Malcolm Hanes' fantastiska bilder på årsmötet

Malcolm Hanes, född 1956, är frilansfotograf som i 20 års tid fotograferat friluftsliv, skidåkning, resor och inte minst segling och skärgård. Han är knuten till bildbyrån Pressens Bild i Stockholm.

Malcolm Hanes är bosatt i Saltsjöbaden och tillbringar mycket tid i havsbandet. Tillsammans med journalisten

Staffan Sjöberg har han år 1999 gjort boken *Utskärsfolk*. Den beskriver i text och bild havslandskapet och människorna på främst *Bullerö*, *Långviksskär* och *Biskopsö* i Stockholms södra ytterskärgård.

Kom till årsmötet, lyssna till Malcolm Hanes och se hans bildspel om hav och skärgård!

Bilden ovan: Almagrundets fyr i fjärran.

Omslagsbilden: Rödlöga.

Bilderna är färgfotografier som tyvärr inte kan göras rättvisa i gräskaletryck.

Foto: Malcolm Hanes.

Årsmöte

Medlemmarna i OE Yacht Club of Scandinavia kallas härmed till årsmöte. (Se sidan 7 för detaljer.)

Tid: Fredagen den 26 april 2002 kl. 1830.

Plats: Försvarshögskolan, Valhallavägen 117, Stockholm.

Program

Middag.

Årsmötesförhandlingar.

Malcolm Hanes visar bildspel (se sid. 2).

Dagordning för årsmötet

1. Val av ordförande och sekreterare för årsmötet.
2. Upprättande av röstlängd.
3. Val av två justeringsmän, tillika rösträknare, att jämte ordföranden justera årsmötets protokoll.
4. Fråga om årsmötet är behörigen utlyst.
5. Styrelsens verksamhetsberättelse.
6. Revisorernas berättelse.
7. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen för det gångna verksamhetsåret.
8. Val av revisor och revisorsuppleant för ett år.
9. Val av två ledamöter i valberedningen för ett år.
10. Fastställande av årsavgift.
11. Val av två övriga ledamöter i styrelsen för två år.
12. Ärende som anmälts till styrelsen minst sju dagar före årsmötet samt ärende som de röstberättigade med minst en tredjedels majoritet beslutar upptaga på dagordningen.

Styrelsens förslag till årsmötet

Höjning av årsavgiften från 70:- till 100:- kronor.

Vårträff lördag 18 maj–måndag 20 maj 2002 i Stockholms skärgård. (Ring till ordföranden Biörn Johansson några dagar i förväg för information om plats.)

Sommarträff onsdag 17 juli 2002 "utmed sjöfyran".

Valberedningens förslag till årsmötet

Övriga ledamöter (se förslag till ändrade stadgar):

Lars Höglund (omval på två år)

Leif Jansson (omval på två år)

Revisor:

Bengt Gerby (omval på ett år)

Revisorsuppleant:

David Carlander (omval på ett år)

Årsberättelse

Vid 2001 års slut hade föreningen 211 matrikelförda medlemmar. Under året har 19 nya medlemmar tillkommit, medan 1 medlem har lämnat föreningen. För ett 20-tal personer är medlemskapet oklart, eftersom brevframsändelser till dessa kommer i retur.

Medlemsavgiften har som tidigare varit måttliga 70:-kronor. Trots detta och trots upprepade påminnelser har endast 114 medlemmar betalat, motsvarande 54 procent av antalet medlemmar. Detta har negativt påverkat föreningens ekonomi och bl.a. begränsat möjligheterna att ordna klubbträffar och distribuera information.

Medlemsbladet "Vi seglar" har utkommit med tre nummer (i mars, maj och augusti).

Under året har en ny matrikel distribuerats till medlemmarna, liksom en historik om Olle Enderlein och OE-båtarna.

Under året har föreningen sålt 23 st. klubbflaggor och 19 st. bygghandböcker för OE 32 och OE 36.

I september 2001 ordnades ett informativt och uppskattat besök hos Micab AB (Volvo Penta) på Lidingö. Ett 30-tal medlemmar fick under nästan fem timmar en sakkunnig presentation av det mesta som rör smådieslar. Många frågor ställdes och besvarades under den livliga diskussionen.

I februari 2002 ordnades en klubbafon på Skeppsholmen i Stockholm om digitala hjälpmedel för navigering. Ett 20-tal medlemmar deltog jämte ytterligare ett 10-tal från Hässelby Sjöfällskap. Den kände båtjournalisten Jonas Ekblad berättade och visade bilder om digitala sjökort och sjökortsprogram, egen dator i båten, sjökortsplottrar, GPS och radar.

Den traditionella vårträffen till sjöss ägde rum under pingsthelgen vid Nedergårdsö i Stockholms södra skärgård. Sommarträffen ägde rum i juli vid Sten och Märta Bryckers sommarställe på Romholmen, sydost om Nyköping. Fem båtar med besättningar och ytterligare några per bil tillresta medlemmar deltog.

Styrelsen har sammanträtt tre gånger under året. Årsmötet hölls i Försvarshögskolans mäss den 30 mars med deltagande av ett 30-tal medlemmar. Efter en god och närande buffé berättade Milo Dahlmann om den jorden-runt-segling hon genomförde åren 1997–1998.

Tyresö den 15 mars 2002.

För styrelsen

Biörn Johansson
Ordförande

Vi seglar...

Digital navigering

Den 18 februari 2002 ordnade föreningen en välbesökt klubbafton om digitala hjälpmedel för navigering. Båtjournalisten Jonas Ekblad berättade och visade bilder om digitala sjökort, sjökortsprogramvaror, egen bärbar dator i båten, sjökortsplottrar, GPS och radar. Här följer en sammanfattning av vad klubbmötet avhandlade.

Digitala moderniteter kan förefalla vara onödiga leksaker för "datafreaks" men Jonas Ekblad ansåg att flera skäl talar för att de bör uppmärksammas av även "vanliga" seglare. Sjömärken som kummel och båkar försvinner, fyrar läggs ned och de kvarvarande får minskad ljusstyrka. Det blir därför svårare att navigera på traditionellt sätt. Den tekniska utvecklingen går fort och priserna på utrustningen sjunker. Utrustning som för bara några år sedan var dyrbar och komplicerad har nu blivit överkomlig för vanliga fritidsseglare.

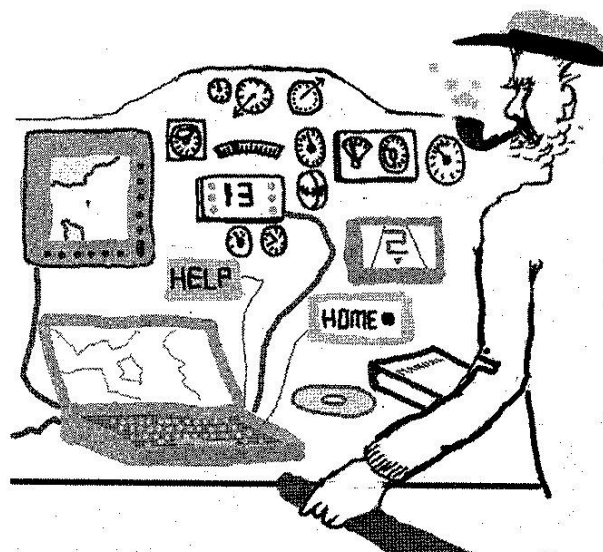
Det finns två typer av digitala sjökort. Den ena typen baseras på objektgrafik ("vektorerade" kort), den andra på pixelgrafik ("scannade" kort). Objektgrafiken tillhör framtiden men korten är fortfarande dyra och har varierande kvalitet. Inom vissa geografiska områden är korten inte alls bra. Jonas menade därför att pixelgrafiken än så länge är ett bättre val.

Det finns ett antal kommersiellt tillgängliga programvaror för att hantera de digitala sjökorten i datorn. Vissa program stöder objektgrafik, andra pixelgrafik. En del program har många och bra finesser, andra är enklare utformade. Vissa programvaror är mera användarvänliga än andra men den bedömningen är förstås subjektiv och beror till viss del på användarens datorvana.

Jonas föredrar bärbar dator framför s.k. sjökortsplottrar. De senare är dyra, har små bildskärmar och kan bara hantera objektgrafik. Dessutom är man bunden till den programvara som plotterstillverkaren erbjuder.

En intressant nyhet är "Det Levande Sjökortet" som Sjöfartsverket nu introducerar efter dansk förebild. I år blir sträckan Strömstad-Åhus klar och nästa år följer delar av Ostkusten. Sjökortet med sin egen programvara finns på en cd som är mycket billig. Utformningen är dock ganska primitiv jämfört med de mera avancerade produkterna på marknaden.

Jonas underströk de speciella risker som finns vid användning av digitala sjökort. Man måste se upp med den falska noggrannhet som kan bli följden när man betraktar en digital sjökortsbild i överdriven förstoring. Dels finns det alltid en viss felmarginal i den positionsbestämning som erhålls från GPS-navigatören, dels är sjömätningen inte alltid lika noggrann som den digitala tekniken. Det gäller därför att passera farligheter på betryg-

gande avstånd. Digital navigering och radarnavigering ersätter inte behovet av att hålla utkik!

I valet mellan radar och digitala sjökort väljer Jonas radarn. På radarn kan man se andra båtar och fartyg, vilket förstås inte är möjligt på ett sjökort. Radarn är därför till stor hjälp nattetid och vid dålig sikt. Radarn är därtill överlägset säker när det gäller avståndsmätning. Som all teknik kräver dock radaranvändning särskilda kunskaper. Annars kan radarn bidra till felnavigering och kanske till och med kollisioner som annars inte skulle ha inträffat.

Jonas berättade om den klassiska kollisionen mellan Stockholm och Andrea Doria på Nordatlanten 1956. Båda fartygen upptäckte varandra på långt håll och hade hela Atlanten som väjningsutrymme. Ändå kolliderade de. En "radarassisterad kollision" enligt Jonas.

Under klubbaftonen utdelades broschyrer och av klubben utarbetat skriftligt material, bl.a.

- PM om olika typer av digitala sjökort med ingående förklaringar.
- Begreppsförklaringar av vissa datatermer.
- Översikt i tabellform över produkter på marknaden (sjökort, sjökortsprogram, tillverkare med adress och telefonnummer, för- och nackdelar med olika produkter osv).

Du som inte hade tillfälle att delta kan rekvirera detta material från klubben. Sätt in 50:- kronor på klubbens postgiro 84 81 37-6 och ange "Digitalt", så kommer handlingarna med posten.

Strömförsörjningen på s/s Liva

Behovet av elenergi ombord i fritidsbåtar ökar stadigt. Anledningen är att det installeras elberoende utrustning som aldrig tidigare – utrustning som är menad att underlätta livet ombord, höja säkerheten eller ha något annat lovvärt syfte. Det finns ju så mycket man vill ha och alltid går det att hitta ett lämpligt motiv som motiverar inköpet.

Lyckligt förväntansfull går man ombord med den nyinköpta "nödvändigheten", finner en lämplig monteringsplats och slår till spänningen. Utrustningen fungerar vanligtvis som förväntat.

Är den nytillkomna utrustningen av typ kylskåp, radar, värmare eller av annat energikrävande slag, är det vanligt att apparaten efter en tid *inte* fungerar som den skall. Man felsöker och kommer vanligtvis fram till att problemet beror på låg batterispänning, vilket ofta beror otillräcklig laddning av batteribanken.

Vår OE 36:a *Liva* är byggd 1977 och seglade första gången sommaren samma år. Sedan dess har vi seglat henne ca 127 000 sjömil i is- och korallhav. Under "Expedition Pacific" som pågick mellan 1994 och 1999 fick "Liva" sitt verkliga eldprov, vilket hon klarade av utan problem.

I det följande beskrivs hur vi byggt "Livas" elsystem med avseende på laddning. Vi lämnar också några synpunkter på laddning av batteribanken.

Batteribank

Batteribanken består av tre st. 95 Ah batterier för båtens elförbrukare samt ett 75 Ah batteri för start av motorn, som är en färskvattenkyld Yanmar 2QM20, installerad år 1977.

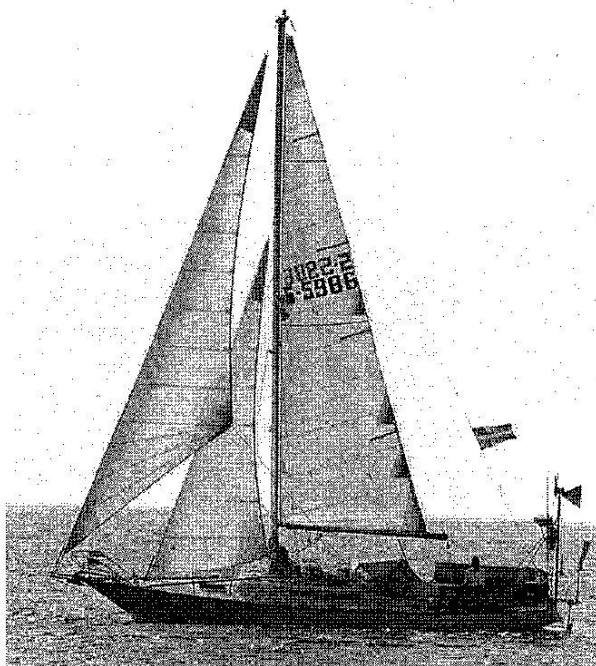
Laddning

- Generator. En Hitachi 100 A generator med yttre spänningsregulator, typ TWC, är monterad på Yanmarmotorn.
- Vindgenerator. Båten har en Air vindgenerator med 35–40 A laddningskapacitet.
- Propellergenerator. Denna är av egen konstruktion och är inbyggd i akterskeppet. Laddningskapaciteten är 5,5 A vid 5 knop genom vattnet.
- Solpanel 50 W. Används endast då vi ligger för ankar under vindstilla dagar.

"Energikalkyl"

För att uppskatta hur mycket energi man gör av med kan följande metod användas:

Genom att multiplicera den ström som varje förbrukare konsumerar med den tid den är tillslagen varje dygn, får

OE 36:an "Liva" av Ulebergshamn som seglas av klubbmedlemmarna Gunilla och Jan Nogeus.

man antalet amperetimmar (Ah) som förbrukas under dygnet. Summan av samtliga förbrukares värden utgör den totala energiförbrukningen under dygnet.

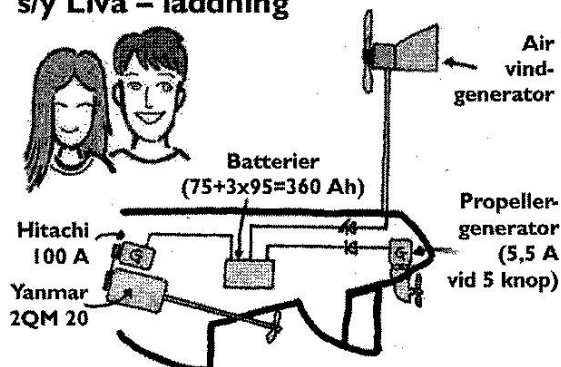
När batteribanken laddas måste två gånger den från batteribanken förbrukade energin (Ah-värdet) tillföras för att återställa energiinnehållet i batteribanken. Anledningen är att blybatteriers verkningsgrad är ca 50 procent.

När motorn, vindgeneratoren eller propellergeneratoren laddar mer än vad som förbrukas, belastas naturligtvis inte batteribanken.

Exempel

Antag att apparaterna tillsammans förbrukar i medeltal 2 A. Den förbrukade energin blir då 48 Ah under ett dygn. Således måste batteribanken tillföras ca 2×48 Ah, dvs. ca 96 Ah.

s/y Liva – laddning

Vi seglar...

Laddningsström/laddningstid
för att tillföra batteribanken 96 Ah:

Ström (A)	Tid (timmar)
5,0	19,2
10,0	9,6
20,0	4,8
30,0	3,3
40,0	2,4

Laddningsspänningen över batteribanken *måste vara 14,1 – 14,8 V* (temperatur- och batteritypsberoende) för att uppnå full laddning. Ligger laddningsspänningen strax därunder, eller kanske ner mot 12,3 V, kommer batteribanken *aldrig* att bli fulladdad, oavsett hur länge man laddar.

Generatorer med inbyggd laddningsregulator utan feedback av batteribankens spänningsnivå lämnar vanligtvis ca 14,1 V på polen B+. Finns skiljedioder är generatorspänningen ca 13,4 V pga. diodspänningsfallet.

Spänningsfallet i brytare och i kablarna som leder till/från batteriet, minskar ytterligare laddningsspänningen över batteribanken. Vad detta innebär är uppenbart!

Det finns lyckligtvis ett antal s.k. "smarta laddningsregulatorer" av typ TWC m.fl. på marknaden. Dessa känner av spänning och temperatur i batteribanken. De kompenserar för spänningsfall i matningsledningar, batteribankens temperatur och batterityp samt reglerar generatorns utspänning för optimal laddning (puls-laddning).

Kanske kan ovanstående synpunkter vara till hjälp vid lösningen av eventuella laddningsbekymmer.

Lycka till med "spänningen" ombord!

Aloha de Liva

Gunilla och Jan Nogeus

Klubbflaggan

Flaggan har blå text på vit botten och formatet 27 x 15 cm. Den hissas med styrbords sejnfall. Sätt in 150:- på föreningsens postgirokonto (84 81 37-6) så kommer flaggan med posten.

Bygghandboken

Sören Oldebäcks fina bygghandböcker för OE 32, OE 33 och OE 36 är i format A4, omfattar ca 100 sidor och innehåller detaljerade skisser på främst båtarnas inredning samt materialförteckningar. Handboken kostar 250:- och beställs via föreningsens postgiro (84 81 37-6).

Annonsera!

Vill du köpa eller sälja tillbehör till båten? Eller kanske hela båten? Annonsera gratis i vårt medlemsblad.

Nästa nummer

Nästa nummer av "Vi seglar" beräknas utkomma i maj eller juni 2002. Numret kommer bl.a. att innehålla detaljer om tid och plats för sommarträffen till sjöss den 17 juli.

Skicka gärna bidrag i form av seglingserfarenheter, tekniska tips och annat. Det behöver inte vara något märkvärdigt. Lämna också gärna förslag till aktiviteter som du tycker att klubben skall ordna.

OE Yacht Club of Scandinavia

Styrelse verksamhetsåret 2001

Biörn Johansson	OE 32	08-712 10 77
ordförande		
Jorma Bengtsson	OE 36	08-520 114 94
Lars Höglund	OE 36	08-768 45 92
Leif Jansson	OE 332	08-642 44 80
Ove Setterlund	OE 36	08-560 321 06
Folke Westling	OE 32	08-765 76 80

Föreningens adress

Biörn Johansson
Skolvägen 44
135 55 Tyresö

Postgiro

84 81 37-6

Betala din årsavgift
om du inte redan gjort det.
Endast hälften av medlemmarna
har hittills betalat!

Klubben behöver ditt bidrag för att täcka
kostnader för medlemsblad, frimärken, telefon,
klubbafnär m.m.

Om du anser att medlemskapet (trots den låga
avgiften) inte ger tillräckligt stort mervärde, vore
vi tacksamma om du ville meddela oss detta.

Av ekonomiska skäl tvingas föreningen att
upphöra med försändelser till dem som inte
betalar medlemsavgiften.

Årsmöte

Tid

Fredagen den 26 april 2002 kl. 1830.

Plats

Försvärshögskolan, Valhallavägen 117, Stockholm. Ingång till höger i valvet. T-bana: Stadion.

Program

1830

Samling i mässen i källarvalven.
Baren öppen för dem som vill
köpa öl eller drink.

1900

Buffémiddag i matsalen.

Gravlax
Fiskpaté
2 sorter kallskuret
Kall potatissallad
Varm potatisgratäng
Varm grönsakspaj
Grönsallad
Ostar
Vin/starköl
Chokladtårta
Kaffe

Avec kan köpas i baren efter middagen.

Ca 2030

Årsmötesförhandlingar.

Ca 2100

Malcolm Hanes
visar bilder
från segling
och skärgård.
(Se sidan 2.)

Pris: 250:-

för föredrag + mat + vin/öl + kaffe.

Anmälan till årsmötet
med förhandsbetalning
senast den 19 april.

Använd bifogad postgiroblankett.
Betala samtidigt årsavgiften.
Glöm inte namn och telefonnummer!

Om du betalar via Internet:
Ange med sifferkod (x) vad betalningen avser
Vi är tacksamma om du dessutom anmäler dig per
telefon till ordföranden, Biörn Johansson.
Telefon 08-712 10 77.

POSTGIROT SVERIGE

Meddelande till betalningsmottagaren

(1)	☐ Årsavgift år 2002	100:- kr *
(2)	☐ Klubbflagga	150:- kr
(3)	☐ Bygghandbok OE 32	250:- kr
(4)	☐ Bygghandbok OE 33	250:- kr
(5)	☐ Bygghandbok OE 36	250:- kr
(6)	☐ "Digitalt"	50:- kr
(7)	☐ Årsmötet, antal personer	250:- kr

* Under förutsättning att årsmötet så beslutar

Namn, telefon

.....

.....

INBETALNING/GIRERING A

Till postgirokonto nr

84 81 37-6

Avgift

Betalningsmottagare (endast namn)

**OE YACHT CLUB
of SCANDINAVIA**

Ärsändare (namn och postadress)

Eget konto vid girering

Svenska kronor

öre

PKS: OCR/Kod 1
PKM: 2 • Konto • Avg • Bel
Kassastämpel

84 2021 04 3 (tel 901 43787 90.08) 5 ställen 4.95 90382 951

I DETTA FÄLT FÅR ANTECKNINGAR INTE GÖRAS - RESERVERAT FÖR POSTGIROT

Säljes

Genua för rullflocksprofil. Storsegel med travare. Seglen passar OE 36.

Anders Lindholm
Trädgårdsvägen 21
191 46 Sollentuna
Tel: 08-35 76 33, 0702-24 30 73

Säljes

OE 36 nr 144, byggd 1983.
Ligger på Bullandö.

Per Thorell
Tel: +48 600977001

Köpes

Jag vill köpa en OE 32.

John Österberg
Westmansgatan 98
582 16 Linköping
Tel: 013-27 37 24